

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

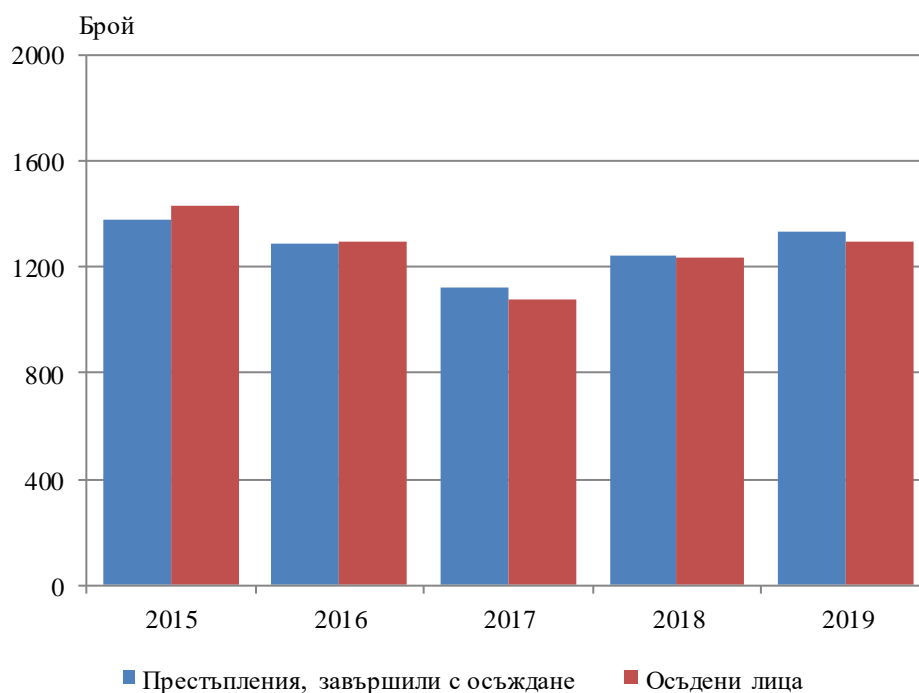
През 2019 г. в съдилищата на територията на област Варна са приключили делата за 1 644 извършени **престъпления**. С осъдителни присъди са приключили делата за 1 331 извършени престъпления. От тях за 630 престъпления - с ефективно осъждане, а за 701 - с условно осъждане. Делата за 21 престъпления са били прекратени, за 52 са завършили с оправдаване, а за 240 - с освобождаване от наказание.

През 2019 г. в област Варна **обвиняеми** са били 1 601 лица, от които:

- ефективно осъдени са 631 лица, или 39.4% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 664 (41.5%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 244 (15.2%) лица;
- оправдани са 42 обвиняеми лица (2.6%);
- прекратени са делата на 20 лица (1.3%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** в област Варна през 2019 г. е 1 295. От тях 53 (4.1%) са непълнолетни.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Варна през периода 2015 - 2019 година

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2019 г. най-голям е броят на **общоопасните престъпления** - 681, или 51.2% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителни присъди. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 606, или 46.8% от общия брой на осъдените лица. В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* - 462, или 67.8% от общия брой на общоопасните престъпления. За извършването на този вид престъпления са осъдени 402 лица, или 66.3% от осъдените за извършени общоопасни престъпления.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане през 2019 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 389 извършени престъпления (29.2% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 445 лица, или 34.4% от общия брой на осъдените през 2019 година. Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите* на имущество с 67.9% относителен дял от престъпленията против собствеността и 19.8% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата за 264 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 302.

Престъпления против личността³

През 2019 г. са наказани 82 **престъпления против личността** (6.2% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 73 лица, или 5.6% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината. Сред престъпленията против личността най-много са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 46 престъпления. Броят на осъдените лица за извършването на този вид престъпления е 45.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2019 г. са осъдени за извършването на:

- документни престъпления - 53 лица (4.1%);
- престъпления против стопанството - 43 лица (3.3% от всички осъдени);
- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 23 лица (1.8%);
- престъпления против брака, семейството и младежта - 22 лица (1.7%);
- престъпления против правата на гражданите - 13 лица (1.0%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 10 лица (0.8%);

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

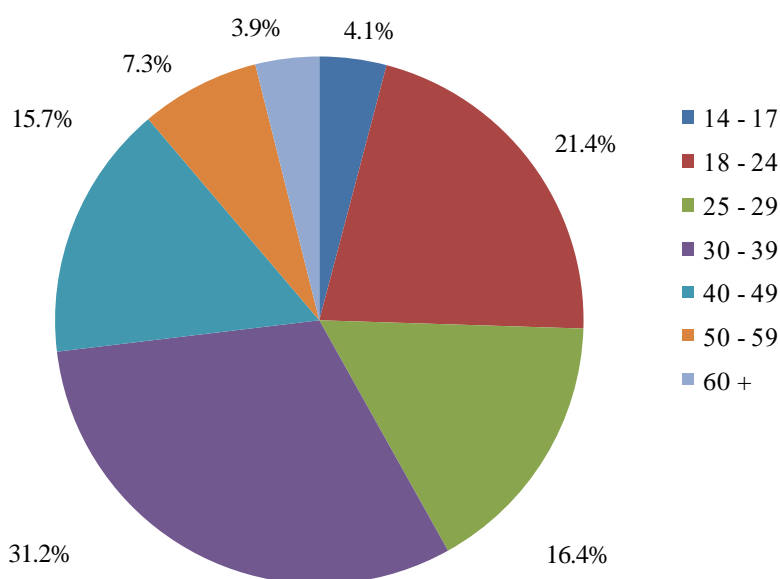
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система - 7 лица (0.5%).

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2019 г. лица по пол и възраст е следното:

- Броят на осъдените мъже е 1 188, или 91.7% от общия брой на осъдените лица. Най-голям е дялът на мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 30 - 39 години - 31.7% от общия брой на осъдените мъже;
- Осъдените жени са 107 (8.3%).

Фиг. 2. Структура на осъдените лица в област Варна през 2019 г. по възраст

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2019 г. те са 1 045, или 80.7% от общия брой на осъдените лица. Най-висок е относителния дял на лишените от свобода за срок до 6 месеца (52.1%) и от 6 месеца до 1 година - 27.3% от всички осъдени на лишаване от свобода.

Наказанието *пробация* е наложено на 147 лица (11.4% от всички осъдени), *глоба* - на 99 лица (7.6%), а *обществено порицание* - на 4 лица (0.3%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в ИС ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.